

NOVI GROBOVI

JOHN CRAWFORD

Včeraj popoldne je preminil na svojem domu, ko ga je zadela srčna kap John Crawford, star 55 let, stanujoč na 6046 Superior Ave. Družina je dolgo let živala na E. 66 Pl.

Tukaj zapuščajo soprogo Margaret, otroke James, Russell, Donald, Mrs. Dorothy Johancen, William in Rose, tri sestre in več sorodnikov. Pogreb se vrši v soboto zjutraj ob 9:45 uri iz pogrebnega zavoda Joseph Zele in sinovi, 6502 St. Clair Ave., v cerkev Brezmadežnega spočetja ob 10:30 uri in nato na pokopališče Calvary.

JAMES MAJECIC

V Mestni bolnišnici je preminil James Majecic, star 56 let, stanujoč na 8904 St. Clair Ave. Doma je bil iz sela Voljavje, kjer Jastrebaske, kjer zapuščajo brata Blaža in sestro Ano Jurček ter več sorodnikov. V Ameriki se je nahajal 43 let in je bil član društva sv. Josip šte. 99 HBZ.

Zapuščajo bratranca Joseph v Brookfield, O. Pogreb se vrši v soboto popoldne ob 2. uri iz pogrebnega zavoda Joseph Zele in sinovi, 6502 St. Clair Ave., na Highland Park pokopališče.

FREDERIKA SELISKAR

Včeraj popoldne ob 2:45 uri je po dolgi bolezni umrla v Charity bolnišnici Frederika Seliskar, stara 61 let, soproga pokojnega zdravnika James Seliskarja, ki je umrl 27. okt. 1948. Stanovale je pri hčeri in zetju Mr. in Mrs. Frank in Elizabeth Kuhar, 24995 Lake Shore Blvd.

Tukaj zapuščajo poleg hčere Mrs. Kuhar tudi sledeče sinove in hčere: Dr. James F. Seliskar, ki ima svoj urad na 6127 St. Clair Ave., John A. v Huntsburg, O., Richard T., Carl E. v Itasca, N. Y., Mrs. Mary K. Sweeny in Donald R., sestre Miss Bertha Kline, Mrs. Rose Burger, Mrs. Theresa Vittle in Mrs. Louise Hood ter brata John Kline. Pogreb se vrši v soboto zjutraj ob 9:30 uri iz Grdinovega pogrebnega zavoda, 17010 Lake Shore Blvd., v cerkev sv. Viljema in nato na pokopališče Calvary.

Fina vina iz stare domovine

Frank J. Supanick, ki ima svojo trgovino s pivom, vinom in mehko pijačo na 15602 Holmes Ave., je prejel težko pričakovano pošiljko finih vin iz Slovenije. Ta fina vina že od nekdaj slovi kot najboljša ne samo v Jugoslaviji in med ameriškimi Slovenci, ki jih poznajo, pač pa tudi po drugih evropskih deželah. Veliko naših rojakov, ki bivajo v tej deželi že dolgo vrsto let, ni pokusilo tak vina ves ta čas, zdaj se jim pa nudi prilika, da si nabavijo steklenico in uživajo pristno slast pridelka njih domovine.

Balincarska tekma

Gospodinski klub Slov. del. dvorane na Prince Ave. bo imel v nedeljo popoldne ob 2. uri svojo balincarsko tekmo, na katero prijazno vabi cenjeno občinstvo, ker bo zabave za vse.

Tajna seja Varnostnega sveta bila sklicana

Namen se je, da bi se našel izhod z mrtve točke glede Koreje

LAKE SUCCESS, 9. avgusta—Sovjetski delegat Jakob A. Malik, ki ta mesec predseduje sejam Varnostnega sveta Združenih narodov, je danes pogojno pristal sestati se z ostalimi člani Varnostnega sveta na tajni seji, na kateri bi se skušal najti izhod z mrtve točke, na kateri svet tiči glede korejskega vprašanja.

To se je zvedelo nocoj po dve uri trajajoči seji nekomunističnih članov Varnostnega sveta v uradu britske delegacije.

Bratski zastopnik je rekel, da je Malik "pristal v principu," da se bo udeležil seje za zaprtimi vrati, ki se ima vršiti jutri, ampak ni hotel definitivno reči, da bo Malik navzoč.

Tajna seja se bo vršila jutri pred javno sejo Varnostnega sveta, ki se prične ob treh popoldne.

Pred sejo nekomunističnih članov Varnostnega sveta, ki se je vršila danes, je bilo naznanjeno, da sta se Anglija in Amerika zedinili, da ne bo podvzet noben korak za odstavitev Malika od predsedništva sveta.

Pobiralci odpadkov v Akronu stavkajo

AKRON, O., 9. avg.—Dočim so se kuhinjski odpadki v Akronu začeli nabirati, je šlo 700 mestnih pobiralcev odpadkov na stavko. Na snočni seji, na kateri je bilo baže navzočih 250 članov neodvisne unije javnih delavcev, h kateri spadajo pobiralci odpadkov, je bilo sprejeto, da vsi uslužbenici resignirajo iz svojih služb.

To se je zgodilo, da bi se javni delavci izognili Fergusonovemu zakonu v Ohio, ki predvideva, da stavkujoči javni delavci niso upravičeni do zvišanja plač za dobo enega leta po končani stavki.

Varnostni direktor Marvin Davis je tik pred sejo naznanil, da bodo vsi stavkarji odslovljeni. Pred tem pa so mestna zbornica in drugi mestni uradniki sporočili uniji, da so pripravljeni pogajati se kadarkoli, če ne bodo šli delavci na stavko, in da ni v njih odboru za pogajanja unijski trgovski zastopnik Herbert Seins.

Če se bo mesto poslužilo Fergusonovega zakona, se še ne ve, ker je to prvi slučaj, ko je ta zakon v preizkušnji. Pred nedavnim so delavci v oddelku za javna dela v Cantonu izvajali višje plače, ko so v masi resignirali, nato pa zastavkali.

Ruske ladje se zbirajo pri Koreji?

NEW YORK, 9. avg.—Tukaj je bilo danes poročano, da se v Vladivostoku, takorekoč na pragu Koreje, zbira veliko število ruskih tovornih ladij in potrebnih ččin.

Poročilo, ki bazira na informacijah, ki so jih prinesli lastniki ameriških ladij, ustvarja vtis, da je v zadnjem času priplulo v Vladivostok mnogo sovjetskih ladij, ki se običajno nahajajo v Baltičkem in Črnem morju.

Omenja se, da je med temi ladjami mnogo takih, ki prevažajo surovo olje.

Domače vesti

Redna seja

Članice društva "Svoboda" št. 748 SNPJ so vabljene na redno sejo v petek zvečer ob 7:30 uri v Slov. del. domu na Waterloo Rd.

Važna seja

Članstvo društva Danica, št. 34 SDZ je vabljeno na sejo v nedeljo, 13. avgusta ob 10. uri popoldne v Slovenski delavski dvorani na Prince Ave. Seja je važna, ker bo treba pripraviti načrte za proslavo 25-letnice, ki se vrši prihodnji mesec.

Piknik na zapadni strani

Društvo Commodores št. 742 SNPJ ima svoj piknik v nedeljo, 13. avgusta na prostorih Doma zapadnih Slovencev, 6818 Denison Ave. Člani pripravljajo odobro so se potrudili, da pripravijo vse najboljše, da bodo posestniki postreženi prvovrstno in da bo zabava za vse prvovrstna. Za ples bo igral orkester Lee Novaka. Društvo se priporoča cenjenemu občinstvu za veliko udeležbo.

Poroka

V soboto se bosta poročila Miss Margie Petrick, hčerka Mr. in Mrs. Eddie in Jennie Petrick, 23511 Lakeland Blvd., in Mr. Stanley Poropat, sin Mr. in Mrs. Frank in Josie Poropat, 19550 Ormiston Ave. Poroka se vrši v cerkvi sv. Kristine ob 9. uri zjutraj, poročna slavnost pa bo zvečer v Slov. domu na Holmes Ave. Novoporočencema čestitamo in jima želimo vse najboljše v zakonu!

S počitnic

Mrs. Julia Paucek iz 1145 Norwood Rd. se je vrnila domov s enotedenskih počitnic v Coloradu, kjer je obiskala družino Mr. in Mrs. John Yanko v Avondale, katerim se lepo zahvaljuje za vso gostoljubnost.

2000 delavcev na stavki

Včeraj je 2.000 delavcev Fruehauf Trailer Co., Avon Lake, prenehalo z delom. Omenjena firma je največja izdelovalnica priprag za truke v deželi.

Dočim družbini uradniki trdijo, da prekinitve delavcev ni stavka in polnem pomenu besede, pa je R. G. Scheid, tajnik unije AFL, ki zastopa delavce

Prežihov Voranc:

Tam, kjer teče bistra Drava

Drava, ali si ti ena najlepših alpskih voda?

Včasih si izvirala tam, koder se je stikala slovenska in nemška meja, na vzhodnem Tirolskem. Zakaj, že v osmem stoletju je bil pri tvojem izviru ustanovljen samostan Innichen zato, da bi razširjeval pravo vero med slovenskim sosedom na vzhodu. Zgodovinski razvoj je potisnil slovensko mejo od Inichena daleč na vzhod do Beljaka. Danes teče reka Drava do Beljaka po germaniziranih tleh, mimo mest in vasi, ki se jim pravi: Goritz, Gummern, Pussarnitz, Feistritz in tako dalje. Šele pod Beljakom stopi Drava zopet na slovenska tla.

Pristopimo k njej in poslušajmo, kako utripa njen večni tok po naši koroški zemlji.

Pod Peravo, tem beljaškim predmestjem, kjer je župnik Jurij Trunk še pred desetletji slovenski pridigal, se izliva v Dravo Zilja. Trunk je bil leta 1919 s slovenskim izdajalcem dr. Ehrlichom na mirovni konferenci v Parizu kot koroški strokovnjak. Ko sta zvedela, da bo na Koroškem plebiscit odločal, je izdajalec Ehrlich pokleknil in začel moliti k Bogu, a Jurij Trunk je začel na ves glas kleti mirovno konferenco: "Hudič naj vzame tvoje bando!"

Zilja je glavni pritok Drave na njenem desnem bregu. Njene bistre vode pripovedujejo še danes neprestano o naši koroški slovenski preteklosti. Če prisluhneš dobro, boš slišal, kako njeni valovi pripovedujejo:

"Tam ob moji Ziljici, ki jo nosim v svojih nedrih, so koroški deželni stanovi pred več kot 600 leti pozdravili cesarskega odposlanca s slovenskimi besedami: 'Buh te primi!'"

In bistra Zilja še naprej šepeta:

"Jaz tečem skozi najlepšo dolino Slovenije. Na bregovih, ki jih večno oplakuje moje vode, se je rodil veliki slovenski rodoljub in pesnik Urban Jarnik. Ob mojih bregovih so se rodili Ferčiči, Grafenauerji, Warmuthi, Rautarji in še mnogi drugi rodoljubi slovenske krvi, ki so stoletja branili našo slovensko zemljo pred nemškimi potujčevanji. In prav pri moji vodi se je rodil tudi Malič, ki je že leta 1919 dal svoje mlado življenje za združitev koroške Slovenije z domovino."

Tako šepeta ta naša zvesta reka. Tu, kjer se obe vodi stekata, se je rodila prelepa koroška pesem: "Če Drava noj Zila nazaj potačo..." Kadar se bo zgodilo to, takrat, dekle moje, te jaz nehal ljubiti bom. Takrat, dežela moja slovenska, te jaz prenehal ljubiti bom...

S pritokom reke Zilje postane Drava zopet slovenska voda. Zilja je navdahnila Dravo z duhom vseh svojih sinov in hčera, ki so branili slovenski jezik, slovenske šege, slovenske pesmi pred potujčevanjem.

Od Beljaka dalje je hod reke Drave že krepkejši, že smejejši. Njena gladina postaja široka, vsa dežela, ki se razprostira od Karavank do Visokih Tur, je zdaj njena neomejena last. Niti en sam studenec odslej ne uide njenemu poslanstvu. Tudi mi gremo s teboj, naša voda ti.

Na jugu moli kvišku mogočna Jeka, pod katero počiva prelepo Baško jezero, ki je iz svojih mirnih tolmunov rodilo pesem, našo koroško himno: "Njav čez jizaro..." Od severa se na drugi strani blesti sem do struge velika razvalina Vajskrije, dom nemških fevdalcev, habsburških valpetov koroške dežele. Za to razvalino sniva mirno Osojstvo jezero tja do Golice.

Kmalu potem se zasmejejo na levem bregu naše vasi Podravlje, Skočidol in druge. Vse se zdijo utrjene, toda one niso utrjene, ampak tihe in zaupljive in čakajo vstajenja dan. Zveste so ostale do dneva današnjega slovenski stvari. Njihovi Vošperniki, Rajhmani, Dragasniki in drugi so že pred prvo svetovno vojno iz nemške trdnjave Vernberg napravili slovensko občino Vernberg, ki je segala prav do beljaškega predmestja. Skalojve vernberškega gradu pada strmo v dravsko strugo, ko da bi ji hotelo zastaviti pot proti vzhodu. Toda Drava se mu izogne v velikem loku in se spusti v Gornji Rož.

Na levi oplakuje Drava deželo Drabosnjakovo.

Slišite, kaj nam o tem pripoveduje?

ISČE SE ZENŠKO
za splošna dela v gostilni.
Če mogoče, da bi tudi lahko pomagala za baro. Mora biti zanesljiva in poštena. Za naslov se poizve v uradu tega lista. — HENDERSON 1-5911.

ZAKONSKA DVOJICA.
KI DELA, BREZ OTROK, ISČE 3 ALI 4 NEOPREMLJENE SOBE.
Pokličite med 6. in 10. uro zvečer.
UT 1-3068

URADNIKI PODR.
št. 3 SMZ
ZA LETO 1950:
Predsednik Charles Benevol, podpredsednik Anton Mavsar, tajnik Frank M. Perko, 1092 E. 174 St., tel. IV 1-5658, blagajnik Martin Valetich, zapisnikar Jas. Stopar, nadzorniki: Jim Kastelic, Joe Perusek, Martin Komachar, zastopniki za Federacijo SMZ: Stanley Mahnič, Jim Kastelic in John Tomsich.
Seje se vrše vsako drugo nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldne v Slovenskem domu na Holmes Ave.

vedujejo sončni bregovi, ki prihajajo sem od Lipe:

"Jaz, Andrej Drabosnjak, sem se rodil skoraj pred dve sto leti na Drabosnah. Bil sem kmet. Še mlad sem začel zlagati rajme in pisati igre v domačem jeziku. Še dandanes stojijo seniki, kjer so se igrali slovenski pasijoni. Nato sem si napravil tiskarno v svoji bajti na Drabosnah, ki tu diše danes stoji. To je bila prva nelegalna slovenska tiskarna. Ko bi jaz takrat bil vedel, kako veličasten začetek sem načel s svojo nelegalno tiskarno. Potem so prišli zandari Marije Terezi in so mi tiskarno razbili in uničili. To me je zelo bolelo in zato sem obupal, prodal Drabosne in nato sem umrl kot berač. Moja beseda pa je ostala za menoj in živi še dandanašnji na Lipi, na Strmcu, na Dvoru, v Domačalah, na Dholici, na Kostanjah. Kjer sem takrat zasadi slovenski mejnik, stoji še dandanašnji."

Na desnem bregu Drave se prikaže Rožek in tu se prične proti Karavankam razprostirati dežela Miklove Zale, te trpke koroške. Zelena pobočja na desnem bregu nam neprestano šepetajo:

"Pri nas se je rodila Miklova Zala, pri nas so se rodili Janežiči, Ahaceljini in drugi prosvetljenci, ki so pred sto in več leti od tukaj polagali temelje slovenski kulturi. Potem so nastopili Serajniki, Kobentariji, Pauli, nato Primožiči, Martinjaki in drugi, ki so branili to preteklost. Poglejte in poslušajte: ta pobočja so bila še nedavno zatočišča slovenskih partizanov. Mnogo grobov se skriva v naših sencih, iz teh grobov vpije naša pravica do te dežele."

To je gornji Rož.

Na levem bregu Drave se vlečejo Hure skoraj tja do Celovca. To je pohlevno, sončno hribovje. V sencih Hur so skrite Škofiče, Hodiše, Št. Ilj, Logavec, Bilčovs in druge vasi. Tako znatne so te Hure, da nikakor ne dajo slutiti, da za njimi leži biser koroške dežele, Vrbsko jezero. Vetre, ki pihlja od Hur, nam zvonijo:

"Hure so domovina koroške pesmi. Pri nas so stari pevci, ki znajo sto napevov na pamet. Pri nas so nastale najlepše slovenske narodne pesmi kakor 'Pojdami v Rute...' 'Oj te mlinar...' in druge. Hure smo dale tudi Tomaža Košata, ki je bil v svoji mladosti še slovenski pevec, a ki se je potem prodal Nemcem za slavo in za denar. — Naše narodno bogastvo je zbrantal Nemcem in obogatil s tem njihovo kulturo. Ni znal trpeti, kakor je trpel narod, ki ga je dal. Vendar se je Tomažu Košatu včasih tožilo po izgubljeni mladosti in po izgubljeni zvestobi. Še malo pred svojo smrtjo je tožil slovenskemu pevcu Janezu Levarju na Dunaju:

"Če bi Slovenci imeli primereno kulturno sredino, bi jaz nikoli ne odšel na Dunaj, ampak bi šel v Ljubljano."

"Takrat je bila Ljubljana še 'velika vas,' ko se je Košat odločil za svojo življenjsko pot. Takrat so naši kulturi mogli ostati zvesti le borci kakor Levstik, Cankar in podobni. Košat je bil preslab. Nemški svet pa naj ve, kaj je govoril Tomaž Košat še pred svojo smrtjo, ker ga danes povzdiguje med svoje velike može."

Ze v Gornjem Rožu postane hod reke Drave veličasten in ponosen. Njeno korito je široko. Tak je tudi njen tok v Spodnjem Rožu, ko se vleče pod Humberškim gradom, mimo Sveč, mimo

Kaplje in Borovelj proti Podjuni desni strani jo varujejo mogočni večni varuhi Baba, Stol, Zelenica, Košuta. Na levi strani podaljšuje Hure hribovje Osojščice. Kratki pritoki iz karavanskih sten nam šumljajo:

"Mi smo iz dežele Einspielerjev, Singerjev. Mi smo nesmrtni glasniki naše slovenske preteklosti, naših starih pravic. Mi se združujemo z našo materjo, reko Dravo, da bomo skupaj močnejši."

Glas nekega pritoka je trši in odločnejši od drugih glasov. Ta poudarja:

"Jaz sem iz tiste dežele, kjer se je rodil in delal Kocijanka, naš stari borec za pravice koroških Slovencev, ki je zato že štiri leta sedel v Sremski Mitrovici in potem v nemških taboriščih. Jaz umivam Plajberk, jaz perem Sele pod Košuto, domovino partizanske vstaje na Koroškem. Ob mojih bregovih počiva 16 junakov, ki so jih ob polomu zahrbtno napadli esesovci, 16 koroških sinov. Ti junaki so se pridružili onim junakom, ki so tudi okrog leta 1919 dali svoje življenje za združeno Slovenijo."

In dalje, vedno dalje proti vzhodu teče Drava.

Dokler se ji na pot ne postavi Obir, ta koroška gora. Njegove korenike so tako silne in močne,

Kovinski delavci
izurjeni na lahki in težki črni kovini.
Plača od ure.
Stalno delo.
Podnevi
Tudi tovarniškega električarja potrebujemo ter izurjene nakladalce v tovarni

Bishop & Babcock Mfg. Co.
4901 Hamilton

LIVARJI SQUEEZE
Jamčena plača od ure, poleg plače od komada.
5 dni v tednu.
Plačani prazniki.
Plačane počitnice.

LAKE CITY MALLEABLE
5000 Lakeside Ave.

DIE MAKERS TOOL-MAKERS PLANNER SHAPER LATHE & MILLS MILLING MACHINE LUCAS OPERATORJI
Morajo imeti tovarniško izkušnjo.
Za podnevi in ponoči.
Visoka plača od ure.
Bonus za nočno delo.
Dovolj nadurnega dela.

BUNELL MACHINE & TOOL CO.
1601 E. 23 St.

ter škodoželjno, drugi zopet usmiljeno.

Zdaj je stopil tudi blokač v to gaz, ki se je pred njim nekoliko razširila. Toda preden je blokač odšel za Nikolajevim, je še, do ločil tri pomagalice, ki so bili potrebni, da se je kazen sploh mogla izvršiti. Določil je tri številke, ki so stale tik pred njim. Kot zadnjo številko je zaklical: "Številka 200,000!"

Prvi dve številki sta takoj odšli, kamor jima je bilo ukazano, toda številka 200,000 se je nekoliko obotavljala. Ko je Bauer slišal svojo številko, se je prvi hip skoraj sesedel od same groze. Dobro je poznal postopek pri kaznovanju in je vedel, da bo moral pomagati Nikolajeva drniti, ko ga bo blokač tolkel po zadnjici. Toda zdaj ni bilo časa za premišljevanje, ker je prihodnji hip dobil tak sunek v hrbet, da se je po dolgem zaletu po gazi, ki je še zmerom vodila do umivalnice.

da se jim mora Drava izogniti proti severozapadu. Za tem ovinkom se širijo razgoni Podjune. Obirska korenika, ki se imenuje Kamen, porine dravske valove proti severu. Tu sprejme Drava v svoje naročje prvi pritok na levem bregu, to je reka Krka. Ta reka prinaša svoje vodovje iz germanizirane Koroške, od Brež od Svinca. Na njenih bregovih se dviga starodavni krški grad. Tam se je pred tisoč leti ustanovila škofija zato, da bi med Slovenci razširjala pravo vero... Z vero vred je razširjala tudi nemški jezik in nam potujčila te lepe kraje srednje Koroške. Krka pa prinaša svoje vodovje tudi od Št. Vida, od Celovca in iz Vrbskega jezera. V Krko se steka Glina. Valovi Krke šumljajo

zato tudi po slovensko. In če prisluhneš žuborenju črne Krke, slišiš domačo govorico:

"Jaz sem Glina, jaz prihajam iz Vrbskega jezera, jaz prihajam od Gosposvetskega polja, jaz prihajam iz Celovca, iz trdnjave Majer-Kaibitscha. Koliko slovenskih družin je kelo to lepo mesto, ki so ga v svoji globini ljubile. Mi, ki smo otroci Gline, smo v davnem času videli ustoličenje koroških vojvod, tega ostanka demokratičnih pravic slovenskega ljudstva. Mi prihajamo iz dežele, kjer je nastala pred 10 leti Mohorjeva družba. Naše vode so v mladosti umivale Wutteje, Tavšice, Wieserje in druge velike izdajalce slovenskega naroda. To nas boli. Toda naša Glina. Valovi Krke šumljajo

(Dolje na 4. strani)

EUCLID POULTRY
549 EAST 185th ST., KE 1-8187
Jerry Potkovšek, lastnik
Vsakovrstna perutnina in sveža, prvovrstna jajca. Sprejemamo naročila za perutnino za svatbe, bankete in veselice, itd.
NEKAJ POSEBNEGA: Prodajamo kokoši tudi zrezano na kose ter si lahko nabavite samo one kose, ki vam najbolj ugajajo.

STAKICH FURNITURE CO.
Quality at a Price — Easy Terms
IVanhoe 1-8288—James D. Stakich—16305 Waterloo Road

ZAVAROVALNINO
proti
ognju, tatvini, avtomobilskim nesrečam, itd.
preskrbi
Janko N. Rogelj
6208 SCHADE AVENUE
Pokličite:
ENDicott 1-0718

OBLAK MOVER

Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podnevi ali ponoči. Delo garantirano in hitra postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca

John Oblaka
1146 East 61st St. - HENDERSON 1-2730

Prežihov Voranc:

TAT

(Nadaljevanje)

"Jaz sem Rus!" je odgovoril Nikolajev brez kaknega prizvoka v besedah.

Vsaka beseda tega uradnega ugotavljanja je zadela Bauerja, ki je stal tesno za Nikolajevim, ko da bi ga kdo tolkel po glavi. Čim bolj je pritiskal blokač, tem tesneje je postajalo Bauerju. Bil je zatrdno prepričan, da bo Nikolajev nazadnje izjavil, da je kradel kruh zato, da ga je dajal njemu, Bauerju, ker se je bal, da bo nekega dne popolnoma oablbel. Njega, Bauerja sicer ni zadela tolikšna krivda, toda čisto gotovo bi tudi njega zadela kazen, ker je bil Nikolajev pajdaš. Medtem ko je trepetal pred

kruh. Prav za prav bi moral dobiti trideset udarcev, toda deset udarcev se mu odpusti, ker je takoj priznal tatvino."

Blokač je sam osebno izvrševal take kazni in znano je bilo, da noben rabelj v taborišču ni znal tako biti, kakor je to znal blokač. Možak je bil silno močan, imel pa je še nek drug predpogoj, ki ga je usposabljal za tako strašnega kaznovalca tatvin. Bil je namreč sam tat po poklicu, in vrhu tega še nevaren vlomilec. Hitlerjeva oblast ga je zalotila v kaznilnici, kjer je izdrževal dolgoletno kazen. Seveda so ga takoj poslali v koncentracijsko taborišče, kjer je z drugimi kriminalci vred imel nalogo, da je pomagal krotiti politične jetnike, kar je tako dobro opravljal, da je kmalu postal kapo, nato pa blokač.

Posebno kruto je blokač kaznoval tatvine. Imel je pri tem neko posebno zadoščenje. Mogoče se je na ta način skušal ma-

ščeovati za dolgoletno ječo ali pa je užival zraven še neko posebno slast. Vsakemu tatu je pred kaznijo držal dolgo moralno pridigo. Tako je zdaj začel pridigati tudi Nikolajevu. Znal je neko poljsko-rusko mešanico, v kateri je bila vsaka druga beseda: "Ničevu." Pridigal je z mirnim, zelo nizkim basom, med pridigo pa je posebno važne nauke poudarjal z udarci bikovke po mizi. Ko je pridigo končal, si je obrisal raz čelo znojne kaplje in z dobrohotnim glasom zaklical Nikolajevu:

"Pojdi v umivalnico!"

Kazni proti prestopkom v baraki so tudi izvrševali v baraki. Od mesta, kjer je stal Nikolajev, pa skozi sobo in vežo do vhoda v umivalnico se je takoj naredila ozka gaz. Nikolajev, ki je bil neznansko blede, se je takoj obrnil in začel korakati po tej gazi do umivalnice. Pri tem Nikolajev ni videl nobenega obraza, ki so rezali vanj, neka-

ter škodoželjno, drugi zopet usmiljeno.

Zdaj je stopil tudi blokač v to gaz, ki se je pred njim nekoliko razširila. Toda preden je blokač odšel za Nikolajevim, je še, do ločil tri pomagalice, ki so bili potrebni, da se je kazen sploh mogla izvršiti. Določil je tri številke, ki so stale tik pred njim. Kot zadnjo številko je zaklical: "Številka 200,000!"

Prvi dve številki sta takoj odšli, kamor jima je bilo ukazano, toda številka 200,000 se je nekoliko obotavljala. Ko je Bauer slišal svojo številko, se je prvi hip skoraj sesedel od same groze. Dobro je poznal postopek pri kaznovanju in je vedel, da bo moral pomagati Nikolajeva drniti, ko ga bo blokač tolkel po zadnjici. Toda zdaj ni bilo časa za premišljevanje, ker je prihodnji hip dobil tak sunek v hrbet, da se je po dolgem zaletu po gazi, ki je še zmerom vodila do umivalnice.

Kot zadnji je odkorakal po njej blokač s počasnim, skoraj premišljenim korakom. V desnici je držal bikovko, medtem ko je z levico pregibal žilo od zapetja do zapetja, ko da bi se hotel prepričati, če je orodje dovolj gibko.

IV.

Umivalnica je bila precej velik, štirioglat prostor, v katerem se je hkrati moglo lagodno umivati petdeset ljudi, dočim se je v časih tesnobe moglo v njej umivati tudi po dve sto ljudi. V sredini sta bila v dobri polmeterski višini dva velika okrogla bazena, v kateri je curila voda v dvajsetih curkih iz cementnih stebrov, ki so stala sredi bazenov. Ob stenah pa so bili umivalniki pri tleh, ki so obenem služili tudi za umivanje nog.

Tisti trenutek, ko je stopil v prostor blokač s svojimi ljudmi, sta bila oba bazena prazna, ker so bile vodne pipe zaprte. Blokač je zaprl vrata za seboj. Nikola-

jev je obstal pri zidu in se ni ganil, medtem ko so se ostali jetniki stiskali blizu njega. Bauer, ki je bil zadnji v vrsti, je bil gotovo še bolj blede kakor Nikolajev. Večkrat je poskušal, da bi Rusa ujel s svojimi očmi in ga z njimi vprašal, kaj naj stori, toda Nikolajeva oči so bile mrtve in so se zdele, da ne vidijo nikamor.

Blokač je po vstopu takoj odprl pipe v prvem bazenu, v kateri je začela v debelih curkih curiti voda iz dvajsetih lukenk. Medtem ko so čakali, da se je bazen napolnil do roba, je blokač nalahko udarjal s koncem bikovke po bazenu. V dveh minutah je bil bazen poln, nato je blokač pipe zaprl in ukazal:

"Los, Nikolajev...!"

Toda Nikolajev se ni ganil z mesta, ampak je strmel skozi okno proti sosedni baraki. Tedaj se je obrnil blokač proti trem jetnikom in zavpil s strožjim glasom:

(Dolje prihodnjič)

ANTON INGOLIČ:

PRED SONČNIM VZHODOM

NOVELE

(Nadaljevanje)

"Kaj prodajaš?" je hotel vedeti.

"Ničesar!" je mladi kmet mrko odgovoril. Dolg koščen kavarnar mu je bil zopern, čeprav se je navadno čutil počaščenega, kadar je prisedel in se spustil z njim v kratek pogovor. Njegova kavarna je veljala za gosposko. Milan je zavil sem-kaj samo ob posebnih prilikah.

"Čemu si prišel tako zgodaj?" je vtrajal kavarnar. "Na sodniji je še zaprto, prav tako na pošti, na davkarji in tudi na komandi."

Milan je izpraznil stekleničico in jo namesto odgovora postavil pred radovednega kavarnarja. "Prinesi še eno!"

Arsa je bil spet pri njem. "Kako je z očetom?"

"Hvala, zdrav je."

"In Danilo?"

"Tudi."

"Kaj pa vaša delitev? Ali se še vedno dajete zaradi posestva? Slišal sem, da boste delili."

"Da, delili bomo!" je Milan besno odgovoril in v dušku izpraznil.

"Torej sta se oče in Danilo le vdala?" je kavarnar oživel. "Se prejšnji teden se je tvoj oče prav pri tej le mizi dušal, da posestva ne bo delil. 'Dovolj imamo dela in jela!' je zatrjeval. 'Komur ni prav, naj gre med Vlahe in si tam dobi zemljo!' Celó udaril je po mizi, čeprav je sicer miren človek."

"Posestvo bo razdeljeno!" je ponovil Milan in potrkal s prazno stekleničico ob mizo. "Se!"

Kavarnar ni več silil vanj, odšel je k drugim gostom. Imel je zanje važno novico. Ristiće, najpremožnejše kmete iz Šljivara, je vsakdo poznal in vsakdo je tudi vedel za njihove razprtije.

Milan je izpraznil stekleničico in odšel. Na ulici je vprašal prvega človeka, koliko je ura. Bilo je šele pol sedmih. Še pol-drugo uro! Kaj naj počne do osmih? Šel je do trga. Branjevci so razstavljali solato, mladi čebulj in česen, kmetice iz okolice so prinašale sadike paradiznika, paprike in zelja, mlada kmetica je prinesla velik jerbasa zadnjih češenj. Milan je nekaj časa opazoval življenje na trgu, potem se je zagledal na levo, kamor je vodila široka ulica proti šoli. Tam ga je čakal neprijeten opravček. Deset minut, morda še manj, si je rekel. Potem se bo vrnil domov, a ne naravnost. Odšel bo k vrbi, ki je last Ristićeve zadrage, in jo podrl. Že jutri pa bo kot gospodar napregel svoje in se odpeljal po svojo vrbo.

Nenadoma se je znašel v kavarni. A zdaj v drugi.

"Merico močnej!"

(Dalje prihodnjič)

Clevelandski Slovenci so se poslovili od gostov iz domovine

(Nadaljevanje z 2. strani)

porušenih domov in tovarn, pomeni povišanje življenjskega standarda vseh delovnih ljudi. Borba za mir je dolžnost nas vseh padlim milijonom, ki so pustili svoja življenja na bojnih poljanah; borba za mir je prva in največja dolžnost vsake žene, vsake matere, vsega človeštva sploh, kajti le mir nam je najboljše garancija, da bomo ustvarili pa tudi užili vse ogromne pridobitve dela.

"Ta misel, da smo v tej borbi povezani najtesneje vsi ljudje, ki želimo človeštvu dobro, se bolj utrjuje naše prijateljstvo in mu daje trajnost. Vaša rojstna domovina danes v miru gradi svojo boljšo bodočnost, četudi jo mnogi skušajo v tem ovirati. Bori se z nešteti težavami prav tako vztrajno in nepopustljivo, kot se je v dobi, na katero smo mi in ste vi ponosni."

"Pridite in pogledjte si to trdo borbo v svoji rojstni zemlji in še z večjim navdušenjem ji boste pomagali, kajti po dokončanem delu bo vsa dosežena sreča in blagostanje vaših bratov in sestra v domovini, tudi vaša sreča in ponos."

Drago Šega se je poslovil s temi besedami:

"Dragi rojaki in prijatelji!"

"V življenju je ponavadi tako, da se ura snidenja in ura slovesa držita za roko. Komaj smo se spoznali, komaj smo si segli v dlani, si iskreno pogledali iz oči v oči in si povedali nekaj toplih besedi, že se spet razhajamo in že nas bo v kratkem spet ločilo veliko morje. Toda, kakor sta bila to dva meseca, ki smo ju preživeli med vami, kratka, vendar lahko danes ob slovesu mirno rečemo, da ta čas ni šel mimo nas brez sledu, in morda, da je tudi v vas zapustil nekaj trajnih vtisov."

"Kar se tiče nas treh, smo obhodili mnogo tukajšnjih slovenskih naselbin in spoznali nešteto slovenskih ljudi. In kolikor smo jih spoznali, toliko smo našli med njimi dobrih in iskrenih prijateljev, ki so nas prijazno

in nadvse gostoljubno sprejeli. Bili bi v resnični zadregi spričo vseh nešteti izrazov vašega prijateljstva in vaše ljubezni, če ne bi isti čas vedeli, da ta čustva ne veljajo toliko nam osebno, kolikor veljajo deželi, ki jo pred vami predstavljamo, namreč vaši rojstni domovini. In vesel sem, da vam lahko z mirno vestjo tukaj izjavim, da je vaša rojstna domovina v resnici vredna teh vaših čustev in te vaše ljubezni. Vredna je je zaradi ogromnega prispevka, ki ga je dala človeštvu v vojni proti fašističnemu barbarstvu, vredna je je zaradi tega, kar prispeva danes vsak dan k stvari miru na svetu in k napredku vsega človeštva."

"In vesel sem, da vam tu lahko zagotovim, da ta vaša rojstna domovina, taka, kakršna je danes, teh vaših čustev in vaše ga zaupanja nikoli ne bo razočarala. Vesel sem, da vam tu lahko povem, da vas—ameriških Slovencev—vaša osvobodjena in prerrojena rojstna domovina ne bo nikoli pozabila, in v imenu slovenskih pisateljev, glasbenih,

filmskih in drugih kulturnih delavcev vam obljubim, da bomo storili vse, kar bo potrebno, da bodo naši medsebojni stiki čim bolj živahni in čim bolj plodni in da boste ameriški Slovenci tudi v bodoče živa in sočna veja slovenskega kulturnega življenja."

"Dragi rojaki in prijatelji, mi trije smo v teh dveh mesecih, ki smo jih preživeli med vami, mnogokaj videli in spoznali. Videli smo, kako živite, kako delate, kaj mislite in čutite. Vsi ti vtisi so nas obogatili in vse to, kar smo preživeli lepega med vami, nam bo ostalo za vselej pred očmi kot nekaj svetlega in dragocenega."

"Ne vem, kaj je naš obisk prinesel vam. Toda, če nam je ž njim uspelo le za pedenjskrajšati razdaljo, ki loči vašo novo in vašo staro domovino, če nam je uspelo vsaj malo pokazati naše življenje, težave, ki jih premagujemo, in uspehe, ki jih dosegamo, če nam je uspelo približati resnico o novi Jugoslaviji, potem smo zadovoljni, potem smo uspešno opravili svojo dolžnost."

Tam, kjer teče bistra Drava

(Nadaljevanje s 3. strani)

Še vode so umivale tudi plenice Gutsmana, pisatelja prve slovenske gramatike, so umivale Franceta Štefana, največjega fizika preteklega stoletja, ki je bil sodrnik ljubljanskih 'Novic'. Njegova rojstna bajta se je šele nedavno podrla na naših bregovih."

Tako neumorno žuborijo vode črne Krke ter se z dravskimi vodami obrnejo proti Tinjam. V velikem loku, za katerim se razprostira sončna Podjuna, se izliva v Dravo še bistra Bela. Ko je bil fašistični okupator v deželi neomejen gospodar, takrat je Bela izgubila pravico do svojega starega imena. Takrat se je preimenovala v Krvavo. Zakaj ona prihaja iz kapovskih, obirskih in drugih globač in oplakuje vso zemljo tja do Grintovca in do Ovsve. Ona je bila priča, kako so goreli slovenski domovi, pogorah in samotah, ona je videla

umirati partizane, ona je videla umirati Peršmane, Kapuse, Osojnik in še mnoge druge. Bela voda je posrežala mnogo solz, toda še več je pogoltnila vase kletev in priseg ljudstva teh globač, da se ta zemlja, ki jo oplakuje, ne bo nikdar vdala tujcu, pa naj pride, kar koli ima priti.

Če se skloniš k tem bistrim vodam Bele, ki se stapljajo s sivo Dravo, čuješ, kako šepeta:

"Jaz sem iz Klopinja, tega očesa Podjune. Sem majhno, mirno, a gizdavo jezero. Drava, sestra, ko priteče v Jugoslavijo, zavpij tam čez bregove in zarjaj, da me čimprej rešijo iz nemške sužnosti. Iz mene, na mojih bregovih so Nemci napravili pomnemčevalnico koroške mladine. Imela sem pod svojo streho Turnvereine, Hitlerjeve Jugendvereine. Toda med okupacijo je iz teh kasarn potujčevanja pobegnilo veliko slovenskih fantov

v gore sosednega Obirja k partizanom. Ti fantje so maščevali Poljanca iz Škocijana, ki so ga fašisti zastrupili. Ti fantje so postali maščevalci za nešteto drugih zločinov in krivic, storjenih naši Podjuni."

Drava se vije proti Velikovu v globokem koritu. Na južni strani se svetlikajo vrhovi bele Pece, na severni strani pa vrhovi Svinje planine, med obema gorama se razprostira široka planjava podjunskih dobrav in polj, po sredi pa teče široka, svetla reka proti vzhodu, vedno proti vzhodu. To je naša Podjuna.

Na severni strani se svetijo bele pike. To so Trušnje, to je St. Jur, to so Vašnje, to so Dječke. Čudno je, da ta lepa, široka dežela ni dala pesnikov, ni dala učenjakov, kakor so jih dale tesne Hure ali pa ozki Rož. Dala pa je kljub temu mnogo mož, ki so to zemljo branili pred potujčevanjem. Dala je Krajgerje, Kraute, dala je Weisse, dala je junaka Kranjca, ki je leta 1919 padel v podjunske dobrave za isto stvar, kakor njegov brat Urh Malič v ziljskih dobravah. Dala je Petke in Sienčnike, ki to zemljo še danes branijo pred tujcem.

Pri Lipškem grabnu dobi Drava zadnji prtok izpod Svinje. Ta neznatna voda pa šumlja:

"Jaz prihajam tam od Vovber, kjer plašuje veliki izdajalec Glančnigg. Njegov stric je zidal Narodni dom v Mariboru, on pa se bori za nedeljivo Koroško. Nič ne marajte, tudi Vovbre, tudi Svinja planino so pognojili slovenski partizani s svojo krvjo in postavili tako večne mejnike slovenski zemlji."

Pri Žvabeku zaustavi visok jez dravsko pot. Zato je njena površina tja gor do Velikova podobna velikemu jezeru. Okupator je njene vode porabil za pogon vojne industrije tja gor do Linca. Sedaj čakajo te sile, da bodo gnale kolesa napredka in sreče našega ljudstva.

Pod Žvabekom se Drava začne poslavljati od koroške dežele. Menda se njeni bregovi zato še zadnjikrat stisnejo k njenim vodam, ko se zvija mimo tihe Suhe, mimo Dromlje in Potoč, kjer se pri Labudu približa versajskemu plotu, stari jugoslovansko-avstrijski meji. Do tu pripelje Drava vse, kar je nabrala lepega med koroškimi gorami in po koroških dobravah, vse pesmi,

vse vzdihne ter vse kletve in prispege našega slovenskega koroškega ljudstva.

Okupator jo je v Labudu zadnjikrat zajezil, ko da bi hotel Dravi zabraniti tok proti vzhodu in hotel preprečiti, da bi njene svetle vode v svobodni domovini šepetale bregovom, kaj se godi našim bratom na Koroškem. Toda Drava se popne vsoko in se vrže čez jez vsa živa in jezna in se spusti pri Libeljah v Jugoslavijo. Odmeh njeneh pen buči kakor grom. Potem se spustijo njene vode, široke, svetle in zveste, dalje proti vzhodu.

ODRASLA DRUŽINA

Štirih oseb želi dobiti primerno stanovanje s 5 ali 6 sobami v clairski naselbini. Kdor ima za dati, naj blagovoli pokliče

UT 1-0139

HIŠE NA PRODAJ

2 duplex hiši, vsaka za 2 družini po 6 sob vsako stanovanje—na 780-784 ter 788-790 Babbitt Rd. Prinašati dober dohodek; "hla" kopalnica in sink, fornec na plin, dve garaži, cementiran dovoz in najnovejša. Dobra transportacija. Lepi slovenski naselbini. Izberite dekoriranje po vašemu okusu.

Pokaže se v nedeljo od 2-5 pop. ali po dogovoru.

JOHN ROBICH

General Building Contractor

KE 1-5152

Mi dajemo in izmenjavamo Eagle znamke

THE MAY CO'S Cool BASEMENT

Razprodaja!

Moške 3.95 športne srajce z dolgimi rokavi

PLETENA RAYON

Hladne, iz rayona pletene športne srajce, ki so lične in udobne. Nekoliko neregularne 3.95 vrste. Dobro ukrojene za pravo mero. Majhne, srednje in velike mere.

1.89

- BELE
- ZELENE
- TAN
- SIVE

Moške 2.95 športne srajce s kratkimi rokavi 2 za \$3

Enake fine kakovosti, pletene iz rayona ter s kratkimi rokavi. Z manjšimi hibami.

Pošta in telefonska naročila sprejeta—Pokličite CHerry 1-3000

(Nobena C.O.D. naročila izpod 2.01, davek vklj. se ne sprejme)

Basement oddelek z moško opravo

Ne drugega kot okus ni imelo za opravi pri teh preizkušnjah! In samo na okusu, je bilo Carling's Black Label pivo izbira več kot 6 izmed vsakih 10! Rekli so, da je lahkejša, gladkejša, bolj okusna kot katerikoli drugo pivo po znatno višjih cenah. Spoznajte sami zase, da se lahko veselite kvalitete, ki je boljša od najdražjih; brez, da bi plačali najvišjo ceno. Samo vprašajte za "Carling's Black Label pivo."

CARLING'S Black Label BEER

BREWING CORPORATION OF AMERICA • CLEVELAND, OHIO

Gostje v gostilni so pokusili Black Label pivo in dražje vrste pivo iz steklenic s skritimi napisi, nato pa vprašali katero imajo raje.

V VEČ KOT 6 PREIZKUŠNJEH IZMED 10 JE BILA IZBIRA ZA CARLING'S BLACK LABEL PIVO.